Міністерство освіти і науки України
Центральноукраїнський національний технічний університет

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНА МОДЕЛЬ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Матеріали
VII Міжнародної науково-практичної конференції

м. Кропивницький, 07-08 листопала 2024 року

Кропивницький
ЦНТУ
2024

УДК 330.34:330.117
ББК 65
К64

Рекомендовано до друку Вченою радою
Центральноукраїнського національного технічного університету
(протокол № 3 від 02 грудня 2024 року)

К64 Конкурентоспроможна модель інноваційного розвитку економіки України : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Кропивницький, 07-08 лист. 2024 р. / М–во освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун–т. — Кропивницький : ЦНТУ, 2024. — 410 с.

Видання містить матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції «Конкурентоспроможна модель інноваційного розвитку економіки України», яка відбулась 07-08 листопада 2024 року у Центральноукраїнському національному технічному університеті, м. Кропивницький.

Доповіді присвячені результатам наукових досліджень у сферах державного та муніципального управління, державного регулювання інноваційного розвитку економіки, розвитку людського потенціалу в контексті інноваційно-інвестиційних трансформацій, розвитку реального сектору економіки, галузей та інфраструктури, викликів функціонування бізнес-структур в умовах посилення діджиталізації та ІТ-технологій.

Відповідальний за випуск: к.е.н., доц. *Рябоволик Т. Ф.*

Редакційна колегія: д.е.н., проф. *Музиченко А. С.*, д.ю.н., проф. *Фомічов К. С.,* д.е.н., проф. *Сибірцев В.В.,* к.е.н., доц. *Рябоволик Т. Ф.*

Комп’ютерна верстка *А. О. Доренська*

Матеріали публікуються у авторській редакції та в алфавітному порядку за прізвищем першого автора у відповідних напрямах роботи конференції.
Відповідальність за зміст та академічну доброчесність несуть автори.

Адреса організаційного комітету конференції
Центральноукраїнський національний технічний університет
Кафедра екоміноміки, менеджменту та комерційної діяльності
просп. Університетський, 8, м. Кропивницький, 25006
www.kntu.kr.ua

© Автори, 2024
© Центральноукраїнський національний технічний університет, 2024

ЗМІСТ

ВСТУП

Семикіна М.В.
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНА МОДЕЛЬ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ЯК НАПРЯМОК НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ 19

СЕКЦІЯ 1.
ОСВІТА ТА НАУКА ЯК ОСНОВА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Андрощук І.О., Горпинченко М.В.
ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЯ КАДРОВОГО СКЛАДУ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ 22

Андрощук І.О.
ЗАСТОСУВАННЯ ТЕОРІЇ СЕНСИТИВІВ У ПРОЦЕСАХ РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ОСВІТНЬОЇ МІГРАЦІЇ 24

Антонюк В. П.
ПРОБЛЕМИ У ФОРМУВАННІ ЛЮДСЬКОГО ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ УКРАЇНИ ЯК ПЕРЕШКОДА НА ШЛЯХУ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ 26

Галушко Л.В., Андрощук І.О.
РЕЙТИНГУВАННЯ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕФЕКТИВНОГО ЇХ ПОЗИЦІОНУВАННЯ НА РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ 28

Дяченко Р. П., Ільїна О.В.
ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО Й НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 29

Kalinka B.E., Orlova A.A.
EXPERIENCE OF ANTI-CORRUPTION REFORMS IN EU COUNTRIES: IMPORTANCE OF IMPLEMENTATION IN UKRAINE 30

Логвіненко Б. І.
РОЗВИТОК ПЕРЕРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ РІДКІСНИХ МЕТАЛІВ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНУ 31

Pylypenko D.A., Orlova A.A.
COMPARATIVE ANALYSIS OF PUBLIC ADMINISTRATION MODELS AND RECOMMENDATIONS FOR UKRAINE 33

Шведчикова Т.В.
ЗАСТОСУВАННЯ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИВЧЕННІ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН 34

Щельник О.В.
ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМ З БІЗНЕС-АНАЛІТИКИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ 36

Царенко О.О., Рябоволик Т.Ф.
ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 37

Ящук Т. А.
СУТНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМИ ПРОЄКТАМИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ . 39

Ящук Т. А.
кандидат економічних наук, доцент
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
м. Умань, Україна

СУТНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМИ ПРОЄКТАМИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вища освіта в сучасному світі стає все більш динамічною та наукоємною галуззю, де ключову роль відіграють освітні проєкти. Освітні проєкти допомагають закладам вищої освіти впроваджувати нові підходи до навчання, підвищувати якість освіти, привертати талановитих викладачів і студентів, а також розвивати інноваційні програми. Проте, ефективне управління освітніми проєктами вимагає науково-обґрунтованих підходів та практичних стратегій.

Сьогоднішні ЗВО максимально наближені до комерційних організацій: університети, академії та інститути активно борються за визнання на ринку освітніх послуг, відкривають нові, затребувані ринком праці спеціальності, впроваджують нові технології навчання з метою підвищення конкурентного статусу. Необхідність реалізації ЗВО значної кількості заходів, які володіють унікальністю, породжує використання для їх здійснення проєктний підхід. Тому вітчизняні університети виявляються втягнутими в процес трансформації в проєктно-орієнтовані організації. Більш того, з урахуванням специфіки сучасних умов функціонування, що характеризуються високим рівнем турбулентності, ЗВО повинні бути проєктно-орієнтованими організаціями, з тим, щоб в кращому ступені виживати в конкурентному середовищі [1, с. 210].

Перш ніж говорити про освітні проєкти, необхідно визначити їх відмінності від інших проєктів ЗВО. Проєкти ЗВО можуть бути різноманітними, наприклад, науковими, організаційними, стратегічними, соціально-побутовими, інноваційними тощо. Особливе місце серед низки таких проєктів займають саме освітні проєкти, адже вони спрямовані на досягнення основної мети діяльності ЗВО – підготовку кваліфікованих кадрів. Деякою мірою усі різновиди проєктів ЗВО в кінцевому результаті скеровані на успішну реалізацію саме освітнього проєкту.

Освітні проєкти можуть бути частиною навчальної програми в освітньому закладі або ініціативою, яка виходить за межі стандартної освіти. Вони дозволяють студентам набувати нові знання і навички через практичний досвід та самостійну діяльність, що робить їх важливим елементом сучасної освітньої системи.

Унікальність продукту освітнього проєкту зумовлюється низкою його властивостей. По-перше, продукт освітнього проєкту створюється в межах реалізації конкретної програми та є окремою частиною загальної цілі програми. По-друге, унікальність продукту таких проєктів визначають особливості користувачів проєкту, їх інтелектуальні здібності, бажання тощо, що в кінцевому результаті впливає на якість продукту та визначає його унікальність.

Наступна та найвагоміша ознака освітнього проєкту – це обмеження ресурсів, що визначає вартість проєкту, перевищення якої в процесі реалізації може призвести до невиконання певних робіт, передбачених планом, погіршення якості продукту проєкту, припинення реалізації проєкту або його окремих фаз тощо.

Отже, зважаючи на основні ознаки терміну "проєкт" узагальнимо означення саме освітнього проєкту: освітній проєкт – це комплекс впорядкованих дій та операцій, які мають тимчасовий характер та в межах виділених ресурсів направлені на створення унікального продукту у вигляді сформованих знань, умінь та навичок користувача проекту [2, с. 43].

Враховуючи новітні підходи у практиці проектної діяльності, необхідно розглядати управління освітніми проектами як розробку (проектування) ідеальної моделі системи управління, де сконцентровані її пріоритетні напрями (чи основні характеристики). На користь такого підходу свідчать переваги, що практично задекларували свої можливості:

1) мобільність реагування на зміни навколишнього середовища (досягнення у галузі інформаційних технологій, орієнтація на суб'єкт-суб'єктні взаємодії в освітньому процесі, ідеологічні зміни в суспільстві як потреба перегляду змістовного компоненту навчання тощо);

2) концентрація зусиль професійно-активних фахівців різних галузей наукового і практичного знання для одночасного "прориву" (досягнення оптимальних результатів) у пріоритетних напрямках;

3) підвищення рівня особистої відповідальності кожного члена тимчасового колективу за досягненні результати;

4) залучення та розподіл матеріально-технічних та фінансових ресурсів безпосередньо при реалізації окремого проєкту.

Для галузі вищої освіти актуальним є те, що для ефективного управління проєктами добре структурованою має бути саме система. Суть структуризації в тому, що проєкт і система його управління розбивається на:

1) фази життєвого циклу освітнього проєкту, завдання, поодинокі робочі процеси, етапи роботи;

2) розподіл повноважень у загальному, окремі певні роботи учасників освітнього процесу, що пов'язані між собою у структуру робіт за проєктом;

3) організаційну структуру працівників за проєктом, подання розпоряджень, створення персоналізованих завдань;

4) створення матриці розподілу відповідальності й обов'язків працівників при виконанні робіт за проєктом, яка міститиме його структуру;

5) підсистеми за областями управління проєктом, а саме за рівнем владно-організаційного контролю, що функціонують практично протягом усіх фаз управління проєктом;

6) функції загально-системні, що реалізуються в структурі усіх підсистем протягом терміну існування усіх фаз реалізації проєкту [3, с. 208].

Освітні проєкти є важливим інструментом для забезпечення якості вищої освіти. Вони дозволяють впроваджувати інноваційні підходи до навчання, підвищувати ефективність освітнього процесу, сприяти професійному розвитку педагогічних працівників. Управління освітніми проєктами у вищій школі є складним процесом, який вимагає від керівників проєктів глибоких знань та практичних навичок у галузі педагогіки, менеджменту, економіки. Тому, педагогічні аспекти управління освітніми проєктами у вищій школі є актуальними і важливими для забезпечення успішної реалізації проєктів, оскільки включають формування мотивації учасників проєкту, підвищення професійної компетентності учасників проєкту, організацію ефективної комунікації між учасниками проєкту, створення сприятливого психологічного клімату в проєктній команді.

Література:

1. Пітерська В. М., Логінов О. В., Логінова Л. В. Механізм управління освітніми проєктами закладів вищої освіти. *Вісник Одеського національного морського університету.* 2020. №1 (61). С. 208–219.

2. Придатко О. В. Освітні проекти та програми як об'єкт проектного менеджменту. *Управління розвитком складних систем*. 2015. № 24. С. 42–48.

3. Кулініч О. М. Управління проектами в системі освіти: поняття, зміст. *Публічне урядування*. 2020. №4 (24). С. 202–212. URL: https://journals.maup.com.ua/index.php/public-management/article/view/187/205.